

ÚVOD

Euroregiony jako rozvíjející se forma spolupráce přes hranice států pociťují potřebu vzájemné informovanosti o ekonomickém a sociálním vývoji. Vhodným zdrojem těchto informací jsou statistické přehledy o členských obcích euroregionu.

Předkládaná publikace „Euroregion Praděd“ je prvním společným dílem, které vydávají Urząd Statystyczny v Opole a Český statistický úřad, Krajské reprezentace v Olomouci a v Ostravě. Vychází v tištěné a současně v rozšířené elektronické verzi a je zpracována trojjazyčně s česko-polsko-anglickým textem.

Euroregion Praděd je jedním z pěti euroregionů působících v česko-polském pohraničí. Vznikl v roce 1997 v Jeseníku uzavřením „Rámcové dohody“, kterou podepsali zástupci polského „Sdružení pro rozvoj obcí povodí Osoblahy“ a „Turistický svaz země nyské“ a českého „Sdružení měst a obcí okresů Bruntál a Jeseník“.

Hlavním cílem ustavení Euroregionu byla a je snaha rozvíjet přátelské a vzájemně výhodné vztahy mezi Českou republikou a Polskem navazující na společné kulturně-historické kořeny této oblasti.

Euroregion je symbolicky pojmenován Praděd podle nejvyšší hory Jeseníků (1 492 m nad mořem). Geograficky zahrnuje na polském území jihozápadní a střední část Opolského vojvodství a z české strany severní část Olomouckého kraje a severozápadní část Moravskoslezského kraje.

Podle územně-správního uspořádání je ve sdružení Euroregionu Praděd z Polska 25 obcí Opolského vojvodství a z České republiky 70 obcí, z nichž je 22 z kraje Olomouckého a 48 z Moravskoslezského kraje. Euroregion nemá jedno společné centrum, ale sídlem české části je Vrbno pod Pradědem a pro polskou stranu je to Prudník.

Euroregion Praděd se orientuje na podporu spolupráce zejména v těchto oblastech:

- územní plánování, ochrana životního prostředí a zvyšování hospodářské a životní úrovně,
- turistika, sport, rekreace, věda, osvěta, kultura, umění a ochrana zdraví,
- mezilidské vztahy a výměna zkušeností z výchovy dětí a mládeže,
- doprava a spoje, včetně rozvoje hraničních přechodů a modernizace silniční sítě,
- vzájemná pomoc při požárech a jiných živelních katastrofách,
- obnova venkova a zemědělství.

Publikace se skládá ze dvou částí. V první je stručná charakteristika jednotlivých obcí, historie jejich vzniku a ekonomicko-sociálního vývoje. Ve druhé části jsou v tabulkách za období let 1996 – 2004 srovnatelné údaje za Euroregion jako celek a v členění za českou a polskou část. U příležitosti vydání této publikace vyslovujeme poděkování zastupitelským orgánům členských obcí „Euroregionu Praděd“ za poskytnutá data a za doplňující informační podklady a oběma národním kancelářím ve Vrbně pod Pradědem a v Prudniku za spolupráci a podporu, které jsme při této práci využili.

Předpokládáme, že v takto koncentrované srovnatelné podobě budou prospěšné jim i všem dalším zájemcům o euroregionální problematiku.

Ředitelka KR Olomouc
Ing. Naděžda Demlová

Ředitel KR Ostrava
Ing. Jaromír Kartous

Ředitel US Opole
Dr. Kazimierz Teleguj

PREFACE

The development of cross-border cooperation, growing interest of its effects and a need for information about social and economic situation of partner communes are key reasons of presentation statistical data and describing characteristic features of activity of the overborder structures – euroregions.

This publication was prepared within the framework of the Agreement on Cooperation among the Statistical Office in Opole, the Statistical Offices in Olomuniec and Ostrava as well as the Pradziad Euroregion Bureau in Prudnik. It was the first joint project in Polish-Czech-English edition available as a book and as an expanded version on a CD-ROM.

The Pradziad (Czech: Praded) Euroregion is one of the five euroregions acting in the Polish-Czech border regions. In 1997 the frame agreement was signed in Jeseník concerning the creation of euroregion by the representatives of the Association of Communes' Development of the Osobłoga River Basin and the Tourist Union of the Nysa Region from the Polish side and by the association of Czech towns and communes from Bruntal and Jeseník region.

The main objective of establishment of the Euroregion was a desire of developing friendly and mutually profitable contacts between The Czech Republic and Poland as well as taking care of preservation of common cultural heritage.

The Euroregion as an over bordered agreement of Polish and Czech communes' associations includes the Polish side with the south-western and middle part of Opolskie Voivodship and the Czech side with the north part of Olomunc Land and the north-western part of Moravskoslezský Land. The name comes from the highest peak of Jesioniki – Praded (1 492 m above the sea level).

In Polish section of the Euroregion there are 25 gminas from 5 powiats of Opolskie Voivodship. The Czech section of Euroregion consists of 70 municipalities. The Euroregion seats are located in Prudnik (Poland) and in Vrbno pod Pradedem (Czech).

The co-operation in Euroregion concerns:

- planning of spatial economy, environment protection and economic development ;*
- development of tourism, sport, recreation, education, culture, art and health care;*
- development of the contacts of the inhabitants of both sides and exchange of accomplishments in youth education;*
- development of transport and communications as well as building a cross border point network with road modernization;*
- warning against and fighting with natural disasters;*
- restoration of rural areas and agriculture.*

The publication consists of two parts. The first part presents general characterization of gminas and the main directions of social-economic development. It is supplied with graphics.

The second part comprises tables with comparable statistical data for the Euroregion as total and covering different aspects of every national part for 1996 – 2004.

In presenting the Pradziad Euroregion publication I would like to thank local self-government entities for their assistance in providing the data that were used in this publication.

It is my hope that presented data will satisfy the Readers looking for necessary information about euroregions.

Kazimierz Teleguj

*Director
of the Statistical Office
in Opole*

Naděžda Demlová

*Director
of the Statistical office
in Olomouc*

Jaromír Kartous

*Director
of the Statistical Office
in Ostrava*

PRZEDMOWA

Rozwój współpracy transgranicznej, rosnące zainteresowanie jej efektami oraz zapotrzebowanie na informacje o sytuacji społeczno-gospodarczej w gminach partnerskich wśród wielu środowisk, stwarza potrzebę dostarczania informacji statystycznych, a także przybliżania istoty funkcjonowania ponadgranicznych struktur jakimi są euroregiony.

W ramach porozumienia pomiędzy Urzędem Statystycznym w Opolu, Urzędami Statystycznymi w Ołomuńcu i Ostrawie oraz Biurem Euroregionu Pradziad w Prudniku opracowana została pierwsza wspólna publikacja „Euroregion Pradziad”, którą wydano w języku polsko-czesko-angielskim w dwóch wersjach: książkowej oraz rozszerzonej na płycie kompaktowej.

Euroregion Pradziad jest jednym z pięciu euroregionów funkcjonujących w pasie polsko-czeskiego pogranicza. Umowę ramową o jego utworzeniu podpisano w 1997 roku w Jeseniku (ze strony polskiej przedstawiciele Stowarzyszenia Rozwoju Gmin Dorzecza Osobłogi i Unii Turystycznej Ziemi Nyskiej oraz ze strony czeskiej przedstawiciele stowarzyszenia miast i gmin z terenu powiatów Bruntal i Jeseník).

Głównym celem powołania Euroregionu stało się dążenie do rozwijania przyjaznych i wzajemnie korzystnych kontaktów między Republiką Czeską i Rzeczpospolitą Polską oraz zachowanie wspólnego dziedzictwa kulturowego.

Euroregion jako ponadgraniczne porozumienie polskich i czeskich stowarzyszeń gmin obejmuje po stronie polskiej południowo-zachodnią i środkową część województwa opolskiego oraz po stronie czeskiej północną część kraju ołomunieckiego i północno-zachodnią część kraju morawsko-śląskiego. Nazwa Euroregionu wywodzi się od najwyższego szczytu Jesioników – Pradziada (1 492 m n.p.m.).

Polską część Euroregionu tworzy 25 gmin z terenu pięciu powiatów województwa opolskiego, natomiast czeską 70 gmin. Siedziba części polskiej znajduje się w Prudniku, a czeskiej w Vrbnie pod Pradziadem.

Podejmowana w Euroregionie współpraca dotyczy:

- planowania gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska naturalnego i rozwoju gospodarczego,*
- rozwoju turystyki, sportu, rekreacji, oświaty, nauki, kultury, sztuki i ochrony zdrowia,*
- rozwijania kontaktów międzyludzkich i wymiany osiągnięć w wychowywaniu młodzieży,*
- rozwoju transportu i łączności oraz budowania sieci przejść granicznych połączonej z modernizacją dróg,*
- przeciwdziałania klęskom żywiołowym,*
- odnowy wsi i rolnictwa.*

Publikacja składa się z dwóch części. W części pierwszej przedstawiona została ogólna charakterystyka poszczególnych gmin, która przybliży odbiorcy obraz i specyfikę danego regionu oraz główne kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego. Zamieszczony materiał wzbogacono ilustracjami graficznymi.

Część druga prezentuje w formie tabelarycznej porównywalne dane statystyczne dotyczące Euroregionu jako całości oraz każdej jego narodowej części w latach 1996 - 2004.

Przekazując Państwu publikację „Euroregion Pradziad” składamy podziękowanie jednostkom samorządu terytorialnego za współpracę i przekazane informacje, które zostały wykorzystane w realizacji tego wydawnictwa.

Jednocześnie wyrażam nadzieję, że zaprezentowane informacje okażą się przydatne dla wielu odbiorców zainteresowanych problematyką euroregionalną.

Dyrektor KR Olomouc
Ing. Naděžda Demlová

Dyrektor KR Ostrava
Ing. Jaromír Kartous

Dyrektor US Opole
Dr Kazimierz Teleguj